

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 277/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. marca 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Viktorom Novýsedlákom, Mnoheľova 830/15, Poprad, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 12 C 397/2011 z 18. januára 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 183/2013 z 18. marca 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júna 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 12 C 397/2011 z 18. januára 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 183/2013 z 18. marca 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou podanou okresnému súdu sa sťažovateľka domáhala proti Slovenskému pozemkovému fondu (ďalej aj „žalovaný“) určenia neplatnosti zmluvy o bezodplatnom prevode vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré uzavrel žalovaný so [REDACTED] a [REDACTED]. O žalobe rozhodol okresný súd napadnutým rozsudkom tak, že ju zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že napadnuté rozsudky okresného súdu a krajského súdu sú arbitrárne a zjavne neodôvodnené. Z jej argumentácie vyplýva, že nesúhlasí s právnym záverom konajúcich súdov, že nebol daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy. Uvádza, že predmetné pozemky by od žalovaného mohla nadobudnúť za výhodnejších podmienok ako od terajších vlastníkov. Sťažovateľka tiež namieta, že k predmetným pozemkom mala užívacie právo a napadnutými rozsudkami bolo porušené jej vlastnícke právo. V týchto súvislostiach v sťažnosti uvádza:

«Máme za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vysoko arbitrárne a nepreskúmateľné. Odvolací súd sa v odôvodnení rozsudku vôbec nezaoberal tvrdeniami žalobcu týkajúce sa aplikácie predpisov hmotného práva na skutkový stav. Žalobca v odvolaní uviedol, že jeho právne postavenie v prípade vyhovenia žalobnému nároku sa zlepší z toho pohľadu, že voči SPF ako verejnej korporácii ma iné práva a nároky ako voči súčasným vlastníkom ako súkromným subjektom (takými sú súkromnými subjektami sú aj [REDACTED] a [REDACTED]).

Žalobca chce poukázať, že od roku 1996 došlo k mnohým neoprávneným zásahom do jeho ústavou zakotvených práv a slobôd. Zo strany štátnych orgánov, správcu konkurznej podstaty, SPF, súkromných osôb [REDACTED] dochádzalo k zasahovaniu do jej užívateľských práv, nerešpektovaniu nároku na nadobudnutie vlastníckeho práva a tým aj neoprávneným zásahom súkromného rodinného života...

Dňa 12. 5. 2010 bolo násilným spôsobom porušené žalobcom vybudované oplotenie, a násilným spôsobom bol odčlenený pozemok parc. [REDACTED] v k. ú. [REDACTED]

██████████, keď došlo k jeho násilného odčleneniu od prac. č. 1085 v k. ██████████
██████████, na ktorej je postavený rodinný dom. V tomto ohľade prvostupňový súd
neumožnil žalobcovi v rámci súdneho konania vyžiadať príslušné doklady z katastrálneho
úradu, t. j. preveriť „históriu“ parciel ██████████
██████████. Ešte dňa 23. 9. 1996 bolo zriadené záložné právo v prospech Daňového úradu
██████████ na rodinný dom v k. ú. ██████████
██████████ ako jeden celok čo muselo byť dokladované zákonom danom znaleckom posudku,
ktorý je súčasťou katastrálneho operátu. Ani tento znalecký posudok na ocenenie
nehnutelnosti nebol zo strany súdu z katastrálneho úradu vyžiadany.

Sťažovateľ si svoje právo neuplatnil z dôvodu, že chce profitovať na majetku iných,
ale preto, lebo predmetné parcely ona a jej právni predchodcovia užívali nepretržite
od roku 1960, tieto parcely zveľadili a premenili z neobrobenej pôdy na záhrady s ovocnými
stromami a len vinou postupu štátnych orgánov sa nemohli domôcť vlastníckeho práva
k týmto pozemkom, keď tieto boli protiprávne v rámci delimitácie odstúpené na SPF,
pričom samotné domy a zastavané plochy boli odpredané inému právnenému subjektu.

... Sťažovatelia sa nie vlastnou vinou dostali do pozície, že svoj nárok na prídomevé
záhrady nemôžu uplatniť iným spôsobom ako žalobou proti súčasným vlastníkom o určenie
vlastníckeho práva. Sťažovatelia nemali možnosť ovplyvniť postup ██████████
██████████ a následne SPF a svojho ústavou garantovaného nároku
na ochranu vlastníckeho práva sa môžu domôcť jedine takýmto spôsobom. V každom
prípade je Ústava SR prameňom práva s najvyšším stupňom právnej záväznosti
a rozhodnutím súdu bolo porušené ústavou zaručená rovnosť vlastníckeho práva a právo na
súdnu ochranu. Súd bezdôvodne znevýhodnil vlastnícke právo sťažovateľov oproti
vlastníckemu právu žalovaných a svojim rozhodnutím im de facto odňal právo na súdnu
ochranu. ...

Okresný súd Košice I ani Krajský súd Košice sa však týmito zásadami pri písomnom
vyhotovení rozsudkov neriadili a svoje rozhodnutie dostatočným spôsobom tak ako to
vyžaduje ust. § 157 ods. 2 O. s. p. nezdôvodnili... V tomto smere je však rozhodnutie
Okresného súdu Košice I ako i rozhodnutie Krajského súdu Košice rozporuplné
a arbitrárne, nakoľko nereaguje relevantným a dostatočným spôsobom na právnu

argumentáciu sťažovateľov, že v prípade vyhovenia žalobného návrhu sa ich právne postavenie zmení podstatným spôsobom.

... Sťažovateľ má za to, že v danom prípade bolo rozhodnutiami Okresného súdu Košice I i Krajského súdu Košice bezdôvodne znevýhodnené jej vlastnícke právo.»

Na tomto základe sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Rozsudkom Okresného súdu Košice I č. k. 12 C/397/2011-95 a rozsudkom Krajského súdu Košice, č. k. 5 Co/183/2013-118 bolo porušené základné právo sťažovateľa... zaručené čl. 20 ods. 1... zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo... zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

Rozsudok Okresného súdu Košice I č. k. 12 C/397/2011-95 a rozsudok Krajského súdu Košice, č. k. 5 Co/183/2013-118 sa zrušujú a vec vracia na ďalšie konanie.

Sťažovatelia majú právo na náhradu trov konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy

zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti rozsudku okresného súdu z 18. januára 2013 bolo prípustné odvolanie, ktoré sťažovateľka podala a rozhodol o ňom krajský súd napadnutým rozsudkom z 18. marca 2014. Právomoc krajského súdu ako odvolacieho súdu, ktorú tento uplatnil na základe odvolania podaného sťažovateľkou, vylučuje, aby rozhodoval ústavný súd, preto sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne

neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Krajský súd ako odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku z 18. marca 2014, ktorým potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu, poukázal na odvolaciu argumentáciu sťažovateľky a na vyjadrenie žalovaného k odvolaniu. Poukázal na § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil, *„lebo je vecne správny, súd úplne zistil skutkový stav, správne ju právne posúdil, odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pretože dôvody rozsudku sú správne.*

Ani jeden so žalobkyňou uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný. ...

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132-§ 135 O. s. p. ...

Súd použil správny právny predpis, v podstate ho aj správne vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania.

K správnym a výstižným dôvodom uvedeným v rozsudku je potrebné dodať, že žalobkyňa navrhovala určiť neplatnosť zmluvy o bezodplatnom prevode vlastníctva k pozemkom, uzavretej medzi žalovaným, ako prevodcom, a [REDACTED] a [REDACTED], ako nadobúdateľkami, avšak také rozhodnutie by v konečnom dôsledku nebolo pre nich, ako účastníčky zmluvy o bezodplatnom prevode vlastníctva k pozemkom, ktorých by sa táto právna zmena týkala, záväzné, lebo ich v konaní neoznačila ako pasívne legitimované – žalované (nežalovala ich), čo je nevyhnutnou podmienkou na vyhovenie žalobe o neplatnosť

právneho úkonu (účastníkmi konania musia byť všetky zmluvné strany právneho úkonu) a už len tento dôvod postačoval na zamietnutie žaloby, keďže predmetom konania nebolo určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti).“.

Ústavný súd pri preskúvaní napadnutého rozsudku krajského súdu vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Ústavný súd preto preskúmal aj rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 397/2011-95 z 18. januára 2013, ktorým tento zamietol žalobu sťažovateľky o určenie neplatnosti špecifikovanej zmluvy. Okresný súd v relevantnej časti odôvodnenia uviedol:

„V tomto prípade sa navrhovateľka domáhala voči odporcovi určenia neplatnosti Zmluvy o bezodplatnom prevode vlastníctva k pozemkom, ktorú uzatvoril odporca s p. [REDAKOVANÉ] a p. [REDAKOVANÉ] dňa 6. 12. 2001. Ako dôvod neplatnosti uvádzala skutočnosť, že jednou z parciel, ktorá mala byť zmluvou prevedená, bola aj parcela č. [REDAKOVANÉ] – záhrada o výmere 1514 m², zapísaná na liste vlastníctva [REDAKOVANÉ], odbor katastra nehnuteľnosti, nachádzajúca sa v katastrálnom území [REDAKOVANÉ]. Uvedená parcela bola na základe súhlasu Ministra pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky [REDAKOVANÉ] zo dňa 29. 10. 1996 prevedená do spoločnosti [REDAKOVANÉ] Košice, o čom svedčí aj výpis z listu vlastníctva [REDAKOVANÉ] zo dňa 7. 7. 2009. V tomto liste vlastníctva je predmetná parcela [REDAKOVANÉ] zapísaná vlastníkovi [REDAKOVANÉ].“

Ako ďalší dôvod neplatnosti predmetnej zmluvy je skutočnosť, že podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 229/1991 nemôžu byť vydané pozemky alebo ich časti, ak je pozemok vo vlastníctve fyzickej osoby alebo k pozemku bolo zriadené právo osobného užívania. Predmetnú parcelu [REDAKOVANÉ] navrhovateľka užívala viac ako 40 rokov.

Čo sa týka určenia vlastníckeho práva k predmetnému pozemku, odporca výpisom z listu vlastníctva [REDACTED], odbor katastra nehnuteľnosti, pre katastrálne územie [REDACTED] zo dňa 6. 8. 2001 preukázal, že parcela [REDACTED] bola k tomu dňu vo vlastníctve Slovenskej republiky – Slovenského pozemkového fondu Bratislava. Nadobudla ju na základe delimitačného protokolu uzatvoreného dňa 28. 2. 2001 medzi odovzdávajúcim: [REDACTED] v likvidácii [REDACTED] a preberajúcim: Slovenskou republikou – Slovenským pozemkovým fondom Bratislava.

Z vykonaného dokazovania mal súd ďalej preukázané, že dňa 27. 9. 1991 si na bývalom Pozemkovom úrade [REDACTED] uplatnil [REDACTED] ako oprávnená osoba podľa § 4 ods. 1 zákona nárok na vydanie nehnuteľnosti, ktoré mu podľa § 6 ods. 1 písm. b/ boli odňaté ako pôvodnému vlastníkovi bez náhrady postupom podľa § 1 ods. 3 zák. č. 46/1948 Sb. o novej pozemkovej reforme. Na základe tohto uplatnenia nároku, Pozemkový úrad [REDACTED] vydal dňa 6. 4. 1993 rozhodnutie, v ktorom nepriznal vlastnícke právo k nehnuteľnosti z dôvodu, že pozemky sú zastavané areálom botanickej záhrady a stavby bránia ich poľnohospodárskemu využitiu. Zároveň uviedol, že nepriznaním vlastníckeho práva nie je dotknuté právo na náhradu podľa § 11 ods. 2 alebo § 16 zákona. P. [REDACTED] zomrel dňa [REDACTED]. Zákonnými dedičmi sa stali p. [REDACTED] a p. [REDACTED]. Za pozemky, ktoré sa podľa zákona nevydávajú, a ku ktorým nebolo priznané vlastnícke právo vo výroku pod bodom 2, majú dedičia po oprávnenej osobe podľa § 11 ods. 2 zákona nárok na bezplatný prevod vlastníctva k pozemkom v primeranej kvalite ako boli pôvodné, ktoré sú vo vlastníctve štátu, o ktoré požiadajú Slovenský pozemkový fond alebo o náhradu požiadajú Ministerstvo poľnohospodárstva SR podľa § 16 v súčinnosti s § 41 ods. 1 písm. b/ bod 5 zák. č. 330/1991 Zb.

Z uvedeného vyplýva, že odporca [REDACTED] a [REDACTED] nevydával pozemok, ktorý bol ich právnomu predchodcovi odňatý, ale v zmysle § 11 ods. 2 zák. č. 229/1991 Zb. platného do 31. 12. 2002 bezodplatne prevedené iné pozemky vo vlastníctve štátu, a to konkrétne tie, ktoré sú uvedené v zmluve o bezodplatnom prevode vlastníctva k pozemkom uzatvorenej medzi odporcom a p. [REDACTED] a p. [REDACTED] dňa 6. 12. 2001. Medzi takýmito inými pozemkami sa nachádza aj parcela [REDACTED] – záhrada

o výmere 1514 m², zapísaná na liste vlastníctva [REDACTED], nachádzajúca sa v katastrálnom území [REDACTED].

Odporkyňa nepreukázala, že by v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 229/1991 Zb. platného do 31. 12. 2002, teda v čase uzavretia zmluvy o bezodplatnom prevode vlastníctva k pozemkom, ktorú uzatvoril odporca s p. [REDACTED] a p. [REDACTED], mala k parcele [REDACTED] vlastnícke právo alebo, že by na túto parcelu mala zriadené právo osobného užívania. Je pravdou, že uvedenú parcelu užívala viac ako 40 rokov, avšak nevedela preukázať, že mala k tomuto pozemku zriadené právo osobného užívania.

Okrem toho, v tomto prípade sa jedná o určovací žalobu, v takom prípade súd musí vždy skúmať, aký je naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy. Súd musel skúmať, aké následky by malo určenie, že predmetná Zmluva o bezodplatnom prevode vlastníctva k pozemkom uzavretá medzi odporcom a p. [REDACTED] a p. [REDACTED] [REDACTED] zo dňa 6. 12. 2001 je neplatná.

Podľa § 34 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z. z., ak súd rozhodol o neplatnosti právneho úkonu, správa katastra vyznačí stav pred týmto právnym úkonom a to platí aj vtedy, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou a ak je rozhodnutie súdu záväzné pre osoby, ktorých sa táto právna zmena týka.

Ako uviedla sama navrhovateľka, [REDACTED] a [REDACTED] predmetnú parcelu [REDACTED] predali. V súčasnej dobe je jej vlastníkom [REDACTED] a [REDACTED]. V prípade, ak by súd rozhodol, že zmluva medzi odporcom a p. [REDACTED] a p. [REDACTED] [REDACTED] je neplatná, správa katastra by nemohla vyznačiť stav platný pred touto zmluvou, a to z dôvodu, že právo k parcele bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou (kúpnu zmluvou). Navrhovateľka však podanou žalobou nových vlastníkov nežalovala. Rozsudok by sa ich teda netýkal. Vzhľadom k tomu, že určovací žaloba nie je opodstatnená vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamena úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva alebo, ak požadované určenie má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, naliehavý právny záujem na navrhovateľkou požadovanom určení chýba, teda nie je splnená základná podmienka na to, aby súd rozhodol žalobou o určení, preto súd žalobu zamietol. “

Sťažovateľka namieta porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu.

Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu. Poukázal na to, že pasívne vecne legitimovanými boli všetci účastníci zmluvy o bezodplatnom prevode vlastníckeho práva, pričom sťažovateľka žalovala len jedného účastníka tejto zmluvy – žalovaného. Okresný súd v súvislosti s pasívnou vecnou legitimaáciou poukázal aj na to, že [REDACTED] a [REDACTED] [REDACTED] previedli predmetné pozemky na ďalšie osoby s tým, že účastníci aj tejto ďalšej zmluvy mali tvoriť okruh žalovaných. Okresný súd poukázal tiež na to, že sťažovateľka nepreukázala právo osobného užívania k predmetným pozemkom, ktoré by bránilo ich vydaniu v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“). Okresný súd poukázal aj na to, že sťažovateľka nepreukázala naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predmetnej zmluvy podľa § 80 písm. c) OSP.

Ústavný súd nepovažuje právne závery krajského súdu v spojení s právnymi závermi okresného súdu za arbitrárne. Ústavný súd tiež konštatuje, že krajský súd v spojení s okresným súdom svoje právne závery primerane odôvodnili, tieto závery preto nie sú zjavne neodôvodnené. Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu ako súdu prvého stupňa predstavuje dostatočný podklad pre výrok rozsudku krajského súdu, ktorým tento potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej konštatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Ústavný súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu z 18. marca 2014. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu v spojení s právnym názorom

okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad ustanovení Občianskeho súdneho poriadku [najmä § 80 písm. c)], zákona č. 229/1991 Zb. a zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) krajským súdom ako odvolacím súdom v spojení s okresným súdom ako súdom prvého stupňa takéto nedostatky nevykazuje.

Ústavný súd nezistil ani také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť vysloviť porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2016